

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te DIEPENBEEK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	14969
Instelling	Vrije Basisschool
Directeur	Freddy GOORTS
Adres	Heidestraat 157 - 3590 DIEPENBEEK
Telefoon	011-32.19.48
Fax	011-33.33.21
E-mail	vbrooierheide@telenet.be
Website	www.vbrooierheide.be
Bestuur van de instelling	Interparoch.Schoolbest.Diepenbeek
Adres	Dooistraat 98 - 3590 DIEPENBEEK
Scholengemeenschap	KODIEKO
Adres	Wijkstraat 16_4 - 3590 DIEPENBEEK
CLB	Vrij CLB Regio Hasselt
Adres	Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	15-09-2016, 16-09-2016, 19-09-2016
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	19-09-2016
Datum bespreking verslag met de instelling	30-09-2016
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hilde SCHOOFS
Teamleden	Ann VANANROYE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Leerbegeleiding.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
6.1 Wat doet de school goed?	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
6.3 Wat moet de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - ♦ het onderwijsaanbod
    - ♦ de uitrusting
    - ♦ de evaluatiepraktijk
    - ♦ de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool Rooierheide gelegen in een gehucht van Diepenbeek. Deze school heeft twee vestigingsplaatsen, die op wandelafstand van elkaar liggen. De administratieve vestigingsplaats, gelegen in de Heidestraat, huisvest de leerlingen van het tweede tot en met het zesde leerjaar. De kleuterafdeling en het eerste leerjaar worden georganiseerd in de tweede vestigingsplaats, gelegen in de Rooierheidestraat. De school vormt het kloppende hart van de buurt en de teamleden werken intens samen met de lokale gemeenschap. De school profileert zich als een kindvriendelijke en open buurtschool waar iedereen welkom is. De teamleden willen een warme school zijn waar het welbevinden van iedereen hoog is. Ze slagen daar daadwerkelijk in. Het is opvallend hoe groot de samenhang en verbondenheid in deze school is.

Op basis van het vooronderzoek van 8 september 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen van het leergebied Nederlands wijst uit dat de teamleden een onderwijsaanbod realiseren dat tegemoet komt aan de verwachtingen van de overheid. Op basis van outputgegevens sturen de leerkrachten het aanbod voor Nederlands bij. De hedendaagse taalvaardigheidsprincipes zijn herkenbaar in de onderwijspraktijk in beide niveaus.

In de kleuterafdeling voorzien de kleuteronderwijzers een evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Ze bieden de leerinhouden geïntegreerd en thematisch aan en hebben aandacht voor een uitdagende verrijking van de hoeken in functie van het lopende thema. De geplande activiteiten, de krachtige speelleerhoeken en de stimulerende onderwijsstijl zorgen ervoor dat de kleuters ruime kansen krijgen om talige ervaringen op te doen.

In de lagere afdeling hanteren de onderwijzers voor het leergebied Nederlands een onderwijsleerpakket. Dit leerpakket ondersteunt een evenwichtig aanbod en een graduele opbouw. De onderwijzers zetten erg in op het bevorderen van de leesvaardigheden met bijzondere aandacht voor het stimuleren van het leesplezier. De evaluatiepraktijk is doorgaans evenwichtig en representatief. De onderwijzers leveren inspanningen om werk- en groeperingsvormen aan te bieden die de leerlingen toelaten om zelfstandig en actief leerinhouden te verwerken, maar de intensiteit ervan is leerkrachtafhankelijk. Het valt op dat sommige teamleden vlot een onderwijsstijl hanteren die zorgt voor interactie en leerlingeninitiatief en anderen daarin nog zoekende zijn.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen van muzische vorming wijst uit dat beide afdelingen niet tegemoet komen aan hun maatschappelijke opdracht. Hoewel de teamleden al meerdere jaren aan dit leergebied werkten en er mooie muzische initiatieven lopen, zijn er nog onvoldoende garanties voorhanden dat de leerplandoelen in voldoende mate worden nagestreefd/bereikt. Er zijn nog hiaten in de volledigheid van het onderwijsaanbod. De afspraken ter ondersteuning van de verticale samenhang zijn erg gering. Het is nog een werkpunt om de huidige planningsdocumenten kritisch te analyseren en ze te herleiden tot functionele instrumenten die de volledigheid van het aanbod garanderen. Ook de observatie- en evaluatiepraktijk dient verder onder de loep genomen te worden en bijsturingen dringen zich op.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat het team beschikt over gedreven en geëngageerde zorgcoördinatoren die zich samen met de differentiatieleerkrachten en klastitularissen inzetten om de zorgwerking in de school gestalte te geven vanuit een duidelijke en gedragen zorgvisie. Zorg is in deze school een opdracht van het hele team. De zorggevoeligheid van dit team zorgde de voorbije jaren voor een dynamische uitbouw, waardoor de hele zorgwerking ondertussen behoort tot de krachtlijnen van de schoolwerking. De klasleerkrachten zijn de eerstelijnsverantwoordelijken binnen de leerbegeleiding. Ze zorgen voor een warm en veilig basisklimaat en stemmen hun onderwijsaanbod af op de noden en de behoeften van het individuele kind. Alle kinderen worden goed opgevolgd en begeleid. De veelheid aan documenten toont dit aan. Hier rest er een uitdaging om deze documenten te verenigen tot een functioneel document, waarbij de concrete hulpvraag en de totaliteit van het hulpverleningsproces transparant in kaart worden gebracht.

Wat de deskundigheidsbevordering betreft stelt de onderwijsinspectie vast dat het team openstaat voor vernieuwingen en verdere professionalisering. De directeur stimuleert de teamleden om deel te nemen aan individuele vormingen. De teamgerichte vormingen staan in functie van de gekozen prioriteiten. Ook de goede samenwerking binnen de scholengemeenschap en de lopende initiatieven zorgen voor een verhoging van de deskundigheid.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat een gedreven, dynamische en professionele schoolleiding vanuit een duidelijke visie weet te inspireren, te motiveren en te waarderen. Hij staat gekend om zijn mensontmoetende aanpak en heeft een groot hart voor de school. De directeur waardeert op zijn beurt de teamleden om hun gedrevenheid en enthousiasme om samen voor de nodige ontwikkelingsdynamiek te zorgen vanuit een grote gezamenlijke doelgerichtheid. Het wederzijds vertrouwen en respect tussen de directeur en de teamleden is dan ook ontzettend groot. De school engageert zich om jaarlijks prioriteiten uit te werken. Het bewaken van de veelheid ervan, vergt enige aandacht. De teamleden verzamelen en analyseren diverse outputgegevens om hun onderwijskwaliteit in kaart te brengen en steeds verder te ontwikkelen.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en van de overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Dit resulteert in een gunstig advies voor de overige erkenningsvoorwaarden.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving'. Ze moet op een meer systematische wijze de organisatie en de aandacht voor het welzijnsbeleid verbeteren.

De onderwijsinspectie formuleert een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor muzische vorming. Het inspectieteam heeft er alle vertrouwen in dat het krachtige beleidsvoerend vermogen, de gezamenlijke doelgerichtheid, de gedrevenheid en de verantwoordelijkheidszin van de teamleden ertoe zullen leiden dat het tekort weggewerkt wordt binnen de voorziene tijd.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Via de geïntegreerde en thematische benadering creëren de kleuteronderwijzers een talig klimaat met een doelgericht aanbod. De krachtige speelleeromgevingen en de stimulerende onderwijsstijl bieden de kleuters ruime kansen om voor de verschillende domeinen op een speelse wijze talige ervaringen op te doen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate na. De verschillende domeinen komen niet evenwichtig en niet voldoende breed aan bod. Beeldactiviteiten, versjes en liedjes krijgen de meeste aandacht. De domeinen media en beweging worden eerder sporadisch doelgericht benaderd. De observatie- en evaluatiepraktijk is onvoldoende evenwichtig.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum	De kleuteronderwijzers hanteren verschillende referentiekaders bij het plannen
Onderwijsaanbod	van hun onderwijsaanbod. In hun planningsdocumenten noteren ze
<i>Referentiekader</i>	ervaringssituaties en ontwikkelingsaspecten met subdoelen uit een koepeleigen
<i>Planning</i>	instrument, leerplandoelen en ontwikkelingsdoelen. Het team ging de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	functionaliteit van dit planningsdocument nog niet na en beschikt evenmin over
<i>Samenhang</i>	een doelgericht en transparant bewakingsstelsel, waarbij de
<i>Brede harmonische vorming</i>	kleuteronderwijzers kunnen nagaan of het aanbod dekkend is voor het
<i>Actief leren</i>	nastreven van de leerplandoelen.

De vier ervaringssituaties (ontmoeten, explorerend beleven, ontwikkelingsondersteunend leren en zelfstandig spel) zijn duidelijk herkenbaar in de thematische en geïntegreerde werking. Deze werking zorgt voor een krachtige horizontale samenhang met integratie van alle leergebieden en sluit nauw aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. De ouders worden op de hoogte gebracht van het lopende thema. De kleuters krijgen kansen om attributen mee te brengen. Dit verhoogt hun betrokkenheid aanzienlijk. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters beschouwen de kleuteronderwijzers dan ook als basisvoorwaarden om tot leren en ontwikkeling te komen.

Om te verticale samenhang te ondersteunen, werkte het team heel wat groeilijnen en hoekenfiches uit. Om de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar te verkleinen, organiseren de teamleden integratieactiviteiten. Deze en de talrijke informele contacten zorgen ervoor dat de kleuters zich vertrouwd voelen met de onderwijzers van het eerste leerjaar. Ook de gemaakte inhoudelijke afspraken tussen beide niveaus zorgen voor een vlotte overgang.

Vanuit de werking aan de gelijke onderwijskansen (GOK) besteedde het team heel wat aandacht aan taalvaardigheidsonderwijs. Om de intentionele aandacht voor de taalontwikkeling gestalte te geven, zet het team zowel in op taalverrijking als -verwerving. Het verruimen van de woordenschat krijgt hierin een belangrijke plaats. De kleuteronderwijzers hanteren een ruime waaier aan talige activiteiten en werkvormen. Ze beschikken over heel wat bronnenmateriaal om deze activiteiten inhoudelijk vulling te geven. Hierover werden duidelijke afspraken gemaakt. De kleuteronderwijzers hanteren een denkstimulerende vraagstelling die de kleuters uitnodigt om hun handelen en denken te verwoorden. De spreek- en luistervaardigheden krijgen tijdens de onthaal- en kringmomenten gerichte aandacht. Tevens nemen de kleuteronderwijzers initiatieven om de leeshoek aantrekkelijk te maken. Ze kiezen boekjes die aansluiten bij het lopende thema en bij de interesses van de kleuters. De teamleden werkten boekenfiches uit, waarbij ze bijzondere aandacht hadden voor de schooltaalwoorden. Het stimuleren van de ontluikende geletterdheid en het ontluikend lees- en schrijfgedrag krijgt via tal van uitgewerkte initiatieven de nodige aandacht.

Voor het leergebied muzische vorming steunen de kleuteronderwijzers vooral op hun eigen ervaring. Afspraken om de visie en de doelen van het leerplan te concretiseren in de klaspraktijk zijn minder aanwezig. Het is voor de teamleden nog niet duidelijk wat beschouwen en creëren betekent voor de verschillende domeinen. Niet alle domeinen komen doelgericht en evenwichtig aan bod. Sommige domeinen worden nog ondergewaardeerd. Ook de verschillende deelaspecten binnen de domeinen kunnen nog aan belang winnen om een voldoende breed aanbod te realiseren. Binnen het domein beeld krijgen de kleuters kansen om te experimenteren en te exploreren met allerlei materialen. Nieuwe technieken worden stapsgewijs aangebracht. Deze afspraken werden vastgelegd in een groeilijn. De feesten op schoolniveau, zoals de driejaarlijkse musical en de deelname aan culturele activiteiten bieden de kleuters aanvullende mogelijkheden om muzische impulsen op te doen en om zich muzisch-creatief te uiten. Het stimuleren van de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van de kleuters krijgt kansen. Enkele voorbeelden zijn de visuele stappenplannen en de keuzeborden.

<p>Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i></p>	<p>De kleuteronderwijzers beschikken voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming over voldoende ontwikkelingsmaterialen om de leerplandoelen na te streven. De functioneel ingerichte klassen met aandacht voor het verrijken van de hoeken in functie van het lopende thema dragen bij tot een rijk klasmilieu. In de klassen is er een computer aanwezig, zodat de informatie- en communicatietechnologie (ICT) geïntegreerd kan worden toegepast.</p>
<p>Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i></p>	<p>Op basis van hun observaties vullen de kleuteronderwijzers het procesgericht kindvolgsysteem in. De screening van het welbevinden en de betrokkenheid vormt daarbij het uitgangspunt. Binnen het luik competenties is er aandacht voor fijne motoriek, beeldende expressie en taalontwikkeling, aspecten met een duidelijke link naar de leergebieden in de focus. De andere muzische domeinen komen niet voor. De kleuteronderwijzers vullen deze screening vanuit een persoonlijk aanvoelen in. Relevante leeftijdsgebonden leerplandoelen vormen nog geen uitgangspunt om het ontwikkelingsproces van de kleuters in kaart te brengen. Bij de oudere kleuters worden gestandaardiseerde testen afgenomen. De gegevens uit het kindvolgsysteem en de resultaten van de gestandaardiseerde testen vormen het uitgangspunt om gerichte zorgacties op te zetten.</p>
<p>Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i></p>	<p>De kleuteronderwijzers krijgen een beeld van de beginsituatie van de kleuters door de overgangsgesprekken, de gegevens uit het kindvolgsysteem en de talrijke informele overlegmomenten. Ze verfijnen dit beeld door bijkomende observaties uit te voeren. Om in te spelen op de noden of het ontwikkelingsniveau van de kleuters passen de kleuteronderwijzers hun aanbod en ondersteuning aan. Tijdens het multidisciplinair overleg bespreken ze de kleuters met extra noden. Op vaste tijdstippen kunnen ze een beroep doen op de zorgcoördinator en/of differentiatiejuif.</p>

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De onderwijzers realiseren een evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. De evaluatiepraktijk brengt de vorderingen van de leerlingen in kaart. Met een gedifferentieerd aanbod geven de teamleden de leerbegeleiding vorm.

<p>Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i></p>	<p>Met uitzondering van het eerste leerjaar, waar de onderwijzers een specifiek taalpakket voor het aanvankelijk lezen hanteren, baseren de klasleerkrachten zich op eenzelfde onderwijsleerpakket om de leerplandoelen voor Nederlands te realiseren. De onderwijzers volgen grotendeels de planning van de leerinhouden, zoals het onderwijsleerpakket dit aangeeft. Af en toe vervangen ze bepaalde opdrachten om een vollediger aanbod te voorzien of om het aanbod kindvriendelijker uit te werken. De onderwijzers kijken er op toe dat de evenwichtige benadering van de verschillende domeinen hierbij behouden blijft.</p>
---	---

Voor de kinderen realistische en motiverende taken vormen regelmatig het startpunt van activiteiten. De teamleden hebben doorgaans aandacht voor gevarieerde, betrokkenheidsverhogende en activerende werkvormen, maar het hanteren en de intensiteit hiervan verschilt van onderwijzer tot onderwijzer. Ondanks de verschillen in de uitvoering slaagt het team er in om een leeromgeving te creëren die de betrokkenheid van leerlingen verhoogt.

Binnen haar taalvaardigheidsonderwijs schenkt de school bijzondere aandacht aan de ontwikkeling van basisvaardigheden en investeert zij sterk in het aanvankelijk/technisch lezen en spelling en stimuleert ze het leesplezier. Daarnaast krijgt het begrijpend lezen eveneens extra aandacht. Sommige onderwijzers benutten, naast het materiaal uit het onderwijsleerpakket, nog andere tekstbronnen om aan te sluiten bij de interesses van de leerlingen. De verhoging van de frequentie van leesmomenten en het gebruik van meerdere werk- en organisatievormen bieden leerkrachten heel wat kansen om de leesvaardigheid én het leesplezier bij de leerlingen positief te beïnvloeden. Het ralfi-, het tutor- en het voorlezen illustreren de waarde die de school aan lezen hecht. Periodieke bezoeken aan de plaatselijke bibliotheek en leesbevorderende acties, zoals de deelname aan de voorlees- en de jeugdboekenweek, dragen eveneens bij aan een bevorderende en een stimulerende leescultuur. In meerdere klasgroepen resulteert dit in gerichte opdrachten, waarbij de leerlingen niet alleen met schrijftaken maar ook met creatieve opdrachten hun appreciatie voor het boek mogen uiten.

De domeinen spreken en luisteren krijgen in de lagere klassen voornamelijk een geïntegreerde aanpak. In de hogere klassen trachten de teamleden via diverse activiteiten de spreekdurf te verhogen en te implementeren in communicatieve situaties. Ook taalbeschouwing krijgt de nodige aandacht. De teamleden maakten hierover samen afspraken, zodat in elke klas de juiste terminologie wordt gehanteerd en een doorgaande lijn verzekerd wordt.

De teamleden besteden aandacht aan de integratie van sommige taalactiviteiten in andere leergebieden. Voornamelijk met de leergebieden muzische vorming, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek zijn sporen van horizontale samenhang herkenbaar.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over de nodige leermiddelen en ondersteunende materialen om de doelstellingen van het leerplan in de praktijk te realiseren. De multimediamiddelen die in de klassen aanwezig zijn, worden doelgericht ingezet en vormen een meerwaarde voor het onderwijsleerproces. Ze bevorderen de betrokkenheid, maken uitdagende en interactieve werkvormen mogelijk en brengen de werkelijkheid virtueel tot leven.

Het leerpakket voorziet in denkstrategieën en structurerende schema's, die in alle klassen gehanteerd worden.

Evaluatie De school volgt de taalontwikkeling van de leerlingen nauwgezet op. Zij maakt hiervoor voornamelijk gebruik van toetsen uit het onderwijsleerpakket, die soms aangepast worden. Sommige onderwijzers maken foutenanalyses om de leerlingen gerichte ondersteuning te bieden of om hun didactisch handelen aan te passen, maar dat is nog geen schoolverworvenheid. Daarnaast is er een systematische opvolging van technisch lezen en spelling via genormeerde toetsen vanuit het leerlingvolgsysteem en neemt de school deel aan de schooloverstijgende proeven van het eigen onderwijsnet.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De genormeerde toetsen worden door de zorgcoördinatoren geanalyseerd. De gegevens zijn in de klas beschikbaar. De teamleden wenden deze aan voor verdere zorg en ondersteuning.

Begeleiding Door middel van overgangsgesprekken, het leerlingvolgsysteem en de vele informele contacten hebben de onderwijzers bij aanvang van het schooljaar al een vrij goed beeld van de beginsituatie en van de eventuele moeilijkheden voor Nederlands. Herhalingsoefeningen uit het onderwijsleerpakket verfijnen en/of nuanceren de beeldvorming.

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De zorg voor het leren van Nederlands maakt een zeer belangrijk deel uit van de leerbegeleiding. De school heeft een specifieke zorgwerking opgebouwd die aansluit bij de leerlingenkenmerken. Titularissen zijn de belangrijkste schakel in de leerbegeleiding. De onderwijzers leveren waardevolle inspanningen binnen de eerstelijnszorg. Ze zetten dan ook sterk in op een brede basiszorg en zorgen voor krachtige, stimulerende leeromgevingen waar kinderen uitgedaagd, ondersteund en begeleid worden. De onderwijzers differentiëren in het aanbod. Zij maken hiervoor gebruik van het differentiatieaanbod in het onderwijsleerpakket en van eigen aanvullende materialen. Voor leerlingen met specifieke noden of hardnekkige taalproblemen voorziet de onderwijzer in de mate van het mogelijke en in samenspraak met de zorgcoördinator en de ouders, in ondersteunende maatregelen. Op geregelde tijdstippen kunnen de klasleerkrachten een beroep doen op interne of externe ondersteuning.

Evaluatiegegevens voor Nederlands worden doorgaans functioneel aangewend om verscheidene vormen van differentiatie en/of remediëring te organiseren en om het aanbod kritisch onder de loep te nemen. Zowel voor taalbeschouwing als voor lezen vonden er naar aanleiding van leerlingresultaten bijstellingen plaats.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate. Het team levert inspanningen, maar slaagt er momenteel nog niet in om een volledig, evenwichtig en gevarieerd muzisch aanbod voor alle domeinen te creëren. De evaluatiepraktijk geeft in beperkte mate een kijk op het muzische ontwikkelingsproces van de leerlingen.

Curriculum	Na de vorige doorlichting startte het team een implementatietraject om de kwaliteit van het leergebied muzische vorming te verhogen. De teamleden volgden verschillende nascholingen om het leerplan beter te leren kennen. Ze kregen een werkdocument van de pedagogisch begeleider aangereikt, waarin ze hun activiteiten noteerden en aanduiden welk domein in de focus stond. De activiteiten werden gekoppeld aan eindtermen. In het document werden tevens een aantal krachtlijnen (beschouwen, muzisch klimaat, toonmoment, creativiteit verhogen, inbreng leerlingen, verbondenheid en scholingsmoment) opgenomen. Alle teamleden beamen dat ze door deze werking er alerter voor zijn dat alle domeinen aan bod dienen te komen en dat het beschouwen een belangrijke plaats binnen het aanbod krijgt. De onderwijsinspectie waardeert dit werk, maar analyse van dit document toont aan dat de eindtermen vaak niet overeenkomen met aangeboden activiteiten. Daarbij is het voor de onderwijzers ook niet altijd duidelijk hoe dit document geïnterpreteerd moet worden. Niet alle onderwijzers geven er dezelfde invulling aan.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	Het leerplan is momenteel weinig richtinggevend voor het onderwijsaanbod, al leveren sommige onderwijzers wel inspanningen om voor bepaalde domeinen leerplandoelen te noteren. De planningsdocumenten die de teamleden voorleggen, vertonen een grote verscheidenheid. De meeste onderwijzers leggen vanuit hun eigen competenties accenten in het aanbod. Meerdere domeinen komen hierdoor te weinig of onvoldoende breed aan bod. In sommige klassen is er een duidelijk overaanbod van beeld en muziek. De domeinen drama, media en beweging komen veel minder doelgericht voor. Naast de onevenwichtige benadering van de verschillende domeinen wordt er tevens te weinig rekening gehouden met de verschillende deelaspecten binnen deze domeinen. Zo verengt zich het domein muziek nog te vaak tot het zingen van een liedje. Toch leren de gesprekken met de onderwijzers ons dat er knap uitgewerkte initiatieven lopen zoals de musical, maar deze zijn nog weinig doelgericht uitgewerkt.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Het leerplan is momenteel weinig richtinggevend voor het onderwijsaanbod, al leveren sommige onderwijzers wel inspanningen om voor bepaalde domeinen leerplandoelen te noteren. De planningsdocumenten die de teamleden voorleggen, vertonen een grote verscheidenheid. De meeste onderwijzers leggen vanuit hun eigen competenties accenten in het aanbod. Meerdere domeinen komen hierdoor te weinig of onvoldoende breed aan bod. In sommige klassen is er een duidelijk overaanbod van beeld en muziek. De domeinen drama, media en beweging komen veel minder doelgericht voor. Naast de onevenwichtige benadering van de verschillende domeinen wordt er tevens te weinig rekening gehouden met de verschillende deelaspecten binnen deze domeinen. Zo verengt zich het domein muziek nog te vaak tot het zingen van een liedje. Toch leren de gesprekken met de onderwijzers ons dat er knap uitgewerkte initiatieven lopen zoals de musical, maar deze zijn nog weinig doelgericht uitgewerkt.

Het team benut de mogelijkheden om de horizontale samenhang met andere leergebieden te bewerkstelligen. In een aantal leeftijdsgroepen is het verband tussen muzische vorming, Nederlands, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek en Franse taalinitiatie sterk aanwezig. Ook hier waardeert de onderwijsinspectie deze inspanningen, maar wijst ze weer op het feit dat er dan weinig tot geen muzische doelen worden vooropgesteld.

Op regelmatige basis komen de leerlingen in contact met culturele evenementen, waaronder theater- en muziekvoorstellingen of tentoonstellingen. Ze kunnen hierbij kunstzinnige impressies opdoen. Deze interessante initiatieven bevorderen de kunst- en cultuureducatie bij de leerlingen. In sommige klassen zorgen bewegingstussendoortjes voor ontspannende en rustgevende momenten na een intense lesactiviteit.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over diverse materialen om de muzische ontwikkeling te ondersteunen. Ze onderzochten nog niet of het materiaal volledig is om alle leerplandoelen te bereiken. De teamleden zijn ook creatief en maken zelf materialen aan, zoals de muziekinstrumenten gemaakt met kosteloze materialen. Ook verwoordden ze dat ze zelf graag op zoek gaan naar materialen om het aanbod te verruimen.

Waar het mogelijk is, doen onderwijzers inspanningen om multimediale apparatuur op een creatieve manier te benutten.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Er is nog geen eenduidige visie op de evaluatie van muzische vorming, al geven alle onderwijzers wel aan dat niet enkel het product primeert maar ook het proces, de inzet en het plezier beleven meetellen.

Voor vele onderwijzers is het nog moeilijk om muzische vorming gefundeerd en met een zekere objectiviteit te evalueren. De criteria om scores toe te kennen, zijn weinig geëxpliciteerd, missen eenduidigheid en zijn meer gebaseerd op wat leerkrachten individueel belangrijk vinden dan op wat het leerplan concreet beoogt. De school is zich ervan bewust dat het uitbouwen van een gedegen evaluatie met het oog op het in kaart brengen van de muzische talenten van de leerlingen nog een groeimarge kent en wil hier in de toekomst werk van maken door de evaluatie- en rapporteringspraktijk aan te passen.

Evaluaties staan nog te vaak in functie van de rapportering en leiden zelden tot een zorgactie voor een individuele leerling of een bijsturing van het onderwijsleeraanbod. Alternatieve evaluatievormen, die uitgaan van zorgvuldig gekozen doelen, zijn weinig terug te vinden in de verschillende klaspraktijken. Vermeldenswaard is dat sommige leerkrachten reflecteren met de kinderen over het werkstuk of over de uitgevoerde opdracht. Ook in het leerlingvolgsysteem zijn nog in mindere mate systematisch sporen terug te vinden over de muzische competenties en talenten van de leerlingen.

Begeleiding De onderwijzers krijgen een beeld van de leerlingen door de
Leerbegeleiding overgangsgesprekken, de informele overlegmomenten, de werken
Beeldvorming tentoongesteld in gangen en klassen en de waardevolle schoolfeestviteiten. De
Zorg wijze waarop de onderwijzers inspelen op specifieke muzische noden van
individuele kinderen, hangt samen met de expertise van de leerkracht. De
leraren ondersteunen de leerlingen bij het werkstuk of schakelen
medeleerlingen in. Tijdens sommige activiteiten is er differentiatie naar
materiaalkeuze.

De onderwijzers moedigen de leerlingen aan, geven positieve feedback en
zetten aan tot plezierbeleving. De leerlingen gestructureerde vrijheid bieden,
zodat ze zich ongeremd muzisch kunnen uiten binnen de verschillende
domeinen, vormt voor sommige onderwijzers nog een uitdaging.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school spoort tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op. Ze valt hiervoor terug op verplichte controles en gebruikt het advies van haar interne en externe dienst. Een overkoepelende preventieadviseur ondersteunt de directeur bij het welzijnsbeleid en neemt de coördinatie voor zijn rekening. De school heeft inspanningen geleverd om een aantal aspecten rond de bewoonbaarheid en veiligheid te verbeteren. Toch stelde de onderwijsinspectie tijdens de schooldoorlichting enkele inbreuken vast. Zo beschikt de school in VP2 Rooierheidestraat niet over een geldig keuringsverslag van de elektrische laagspanning uitgevoerd door een erkend organisme en over een geactualiseerde asbestinventaris. Op schoolniveau ontbreekt de vereiste milieumelding en is het register met interventies in het kader van de eerste hulp niet ingevuld.

Ondanks bovenstaande gebreken is het vermeldenswaard hoeveel aandacht er uitgaat naar de bewoonbaarheid en de hygiëne van de infrastructuur en het schooldomein. Het domein en de gebouwen zijn goed onderhouden en vertonen een frisse aanblik. Het is opvallend hoe alle teamleden hun schouders zetten onder de verfraaiing van de infrastructuur en er samen voor zorgen dat hun school kindvriendelijk en mooi verzorgd is.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen om de tekorten binnen de voorziene periode weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Via de deskundigheidsbevordering wil de directeur inzetten op de concretisering van het eigen opvoedingsproject en het verder ontwikkelen van de nodige competenties bij de teamleden.

De school beschikt over een nascholingsplan dat bestaat uit een opsomming van de geplande nascholingsinitiatieven. Dit plan heeft aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van de teamleden en sluit aan bij de gekozen prioriteiten, zoals het handelingsgericht werken, meervoudige intelligentie en coöperatieve werkvormen.

Ondersteuning De directeur stimuleert het schoolteam om zich verder te professionaliseren. De teamgerichte nascholingen sluiten aan bij de schoolprioriteiten en bieden kansen om op schoolniveau onderwijsvernieuwingen of -veranderingen te introduceren. Deze vormingen zijn eveneens toegankelijk voor leerkrachten van andere scholen van de scholengemeenschap. Daarnaast informeert de directeur de teamleden over het nascholingsaanbod en stimuleert hij ze om hieraan deel te nemen. Zij maken uit deze individuele nascholingen een keuze vanuit hun eigen noden en behoeften. De opgedane kennis en vaardigheden worden formeel met elkaar gedeeld tijdens personeelsvergaderingen. Tijdens deze reflectie verdelen de teamleden eveneens verkregen documentatie.

Het leren van en met elkaar krijgt kansen. Tijdens personeelsvergaderingen is er ruimte voor pedagogisch-didactisch overleg. Ook de talrijke formele en informele overlegmomenten en de open en gemoedelijke sfeer ervaren de teamleden als verrijkend voor het uitbouwen van hun deskundigheid en leiden tot een collegiale ondersteuning. Toch kan de aanwezige deskundigheid nog meer worden benut. Momenten van intervisie en/of hospiteerbeurten om te leren van en met elkaar komen nog minder voor.

Ook vanuit de scholengemeenschap krijgt het team impulsen aangereikt om zich verder te professionaliseren. De zorgcel organiseert geregeld een zorgdag met sprekers en werkwinkels voor alle teamleden van de scholengemeenschap. Daarbij is er eveneens aandacht voor collegiale consultatie, waarbij leerkrachten per leerjaar samen een vooraf vastgelegd item bespreken. Ook de samenkomsten van de zorg- en ICT-coördinatoren, de bijzondere leermeesters lichamelijke opvoeding en de directeurs bieden mogelijkheden om informatie uit te wisselen en om elkaar te inspireren.

De goede samenwerking met externen, zoals het centrum voor leerlingenbegeleiding, de pedagogische begeleidingsdienst en de begeleiders geïntegreerd onderwijs, biedt kansen om de professionaliteit van de teamleden te verhogen.

De school beschikt over een orthotheek met allerlei actuele naslagwerken, bronnenboeken, materialen en pedagogisch-didactische tijdschriften. De leerkrachten vinden er ideeën en inspiratie voor de verdere uitbouw van hun klaspraktijk. Tevens kunnen zij er informatie terugvinden die hen in staat stelt om een ruimer inzicht te verwerven in of hen handvatten aanreikt om passend in te spelen op leer- en ontwikkelingsproblemen.

Doeltreffendheid Tijdens personeelsvergaderingen formuleren de teamleden afspraken om de tijdens pedagogische studiedagen opgedane kennis te implementeren in de klaswerking. De directeur vindt het belangrijk dat de gevolgde nascholingen effecten hebben op de klasvloer. Deze effecten van de nascholingen worden in kaart gebracht door na te gaan welke afspraken al goed lukken en wat nog niet zo vlot loopt.

Ontwikkeling Binnen het schoolteam heerst er een klimaat van vernieuwingsbereidheid. Alle teamleden staan open voor vernieuwingen en voor verdere professionalisering. Ze willen nieuwe dingen uitproberen. Dit vormt de basis voor de verdere schoolontwikkeling. Er is een grote openheid en een aangename en professionele werksfeer. De teamleden zetten zich in om hun onderwijskwaliteit steeds te verbeteren.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het zorgbreed werken maakt deel uit van het dagelijkse onderwijsleerproces, waarin het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen een voorname plaats innemen. Het intern leiderschap investeerde, samen met twee vaste zorgcoördinatoren gedurende een aantal jaren, sterk in de verdere ontwikkeling van de leerbegeleiding. Het beleid ziet de uitbouw van de leerbegeleiding als een opdracht van het hele team. Alle leerkrachten worden hierbij dan ook betrokken. Mede daardoor is de zorgwerking ondertussen uitgegroeid tot één van de belangrijkste krachtlijnen in de school.

Het team beschikt over een schoolspecifieke zorgvisie waarin onder meer staat: ‘Alle kinderen krijgen de nodige zorg, ongeacht afkomst, religie, talenten en kindkenmerken, beperkingen of bijzondere moeilijkheden. Elk kind moet op zijn maat kansen krijgen: oog voor het individuele kind op alle domeinen’. Deze visie wordt gedragen door alle teamleden en vormt het uitgangspunt voor de effectieve zorgwerking op school-, leerkracht- en leerlingenniveau.

De school beschikt over een duidelijke zorgstructuur om de leerbegeleiding op een planmatige manier te realiseren. De directeur en de twee zorgcoördinatoren vormen samen het zorgteam en sturen de zorgwerking gedreven en enthousiast aan.

Ondersteuning Alle teamleden zijn doordrongen van een gelijkgerichte visie op zorg en vinden het aanbieden van redelijke aanpassingen voor zowel kinderen met een moeilijker leertraject als voor diegenen met leervoorsprong evident.

Het zorgteam zet duidelijke structuren uit, die alle teamleden helpen bij de concretisering van het zorgbeleid. Het zorgteam denkt na over methodieken, materialen en organisatievormen om de leerlingen zo goed mogelijk te ondersteunen. Zo zet de school bijvoorbeeld heel wat lestijden in voor differentiatie. De zorgcoördinator of een differentiatiejuf komt dan op vaste tijdstippen helpen om meer differentiatiekansen aan de kinderen te bieden.

De teamleden brengen de beginsituatie van de kinderen in kaart. Op basis van overgangsgesprekken krijgen de teamleden een eerste beeld van de ontwikkeling van de kinderen. Daarnaast is het kindvolgsysteem een bron van informatie.

De klasleerkracht fungeert als eerstelijnsverantwoordelijke voor het verstrekken van onderwijs op maat. In beide niveaus leveren de teamleden hiervoor wezenlijke inspanningen. De klassen weerspiegelen een positieve en kindvriendelijke aanpak. De ontwikkeling van de sociale vaardigheden krijgt een prominente plaats binnen de preventieve basiszorg. Samen met de duidelijke school- en klasafspraken zorgt dit voor een veilig en gestructureerd leer- en leefklimaat. Voor leerlingen met een breed spectrum aan zorgen en specifieke onderwijsbehoeften, werkt de school zorgtrajecten op maat uit. Kinderen met leerstoornissen kunnen terugvallen op ondersteunende maatregelen of in uitzonderlijke gevallen op een aangepast curriculum.

Kinderen met extra noden worden besproken op zorgoverlegmomenten of MDO's (multidisciplinair overleg). De klasleerkrachten bereiden dit overleg voor. De zorgcoördinatoren gaan dan samen met de betrokken leerkrachten op zoek naar een gepast antwoord op zorgvragen. Waar mogelijk zetten de zorgcoördinatoren in op de coaching van de leerkracht en het versterken van het klasmanagement. Indien nodig betrekken ze het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) of andere externe hulpverleners erbij. Het expliciteren van de concrete hulpvraag, de afgesproken zorginitiatieven, verantwoordelijkheden en afspraken zijn nog minder systematisch terug te vinden. De zorgcoördinatoren van beide niveaus leggen heel wat documenten voor, waardoor ze kunnen aantonen dat alle leerlingen degelijk opgevolgd en ondersteund worden. Hier rest echter nog een groeikans om al deze documenten te centraliseren en te verengen tot een transparant document, waarin de totaliteit van het hulpverleningsproces duidelijk en overzichtelijk is terug te vinden.

Het schoolteam levert inspanningen om ouders van kinderen die speciale aandacht vergen, vroeg te betrekken bij het hulpverleningsproces. De teamleden organiseren contacten en overlegmomenten tussen de school, de ouders en de externe hulpverleners. De communicatie, de goede samenwerking en de afspraken met de diverse kindbetrokkenen (ouders, externe hulpverleners, CLB, ...) zorgen voor een vlot hulpverleningsproces.

Doeltreffendheid Het team schrijft in haar schoolvisie dat goed onderwijs vraagt dat we kritisch vernieuwen, dat we dingen regelmatig in vraag stellen en willen verbeteren. Het reflectief vermogen van de school leidt dan ook tot een verhoogde aandacht voor de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem. Het intern leiderschap, in het bijzonder de directeur en de zorgcoördinatoren, trachten de effecten van het onderwijsleerproces en van bepaalde aspecten van de leerbegeleiding in kaart te brengen en communiceren hierover met de teamleden op personeelsvergaderingen.

Tijdens de overlegmomenten binnen het zorgteam en de personeelsvergaderingen krijgen alle betrokkenen de kans om over hun ervaringen met de zorgwerking te reflecteren en van gedachten te wisselen. Deze aanpak leidt geregeld tot bijsturingen op organisatorisch of onderwijskundig vlak.

Ontwikkeling Het schoolteam slaagt erin om met haar zorgwerking een goed evenwicht te vinden tussen de verwachtingen van de ouders, de noden en de mogelijkheden van de kinderen en de draagkracht van de school zelf.

Binnen het zorgteam is heel wat specifieke deskundigheid aanwezig. De zorgteamleden vullen elkaar aan en versterken elkaar. Ze stellen zich ten dienste van het team, onder meer tijdens personeelsvergaderingen of studiedagen, maar ook tijdens formele en informele overlegmomenten. De zorgcoördinatoren stimuleren en coachen de teamleden om ook effectief met de leerlingenresultaten aan de slag te gaan, onder meer via binnenklasdifferentiatie. Het team is veranderingsbereid en staat open voor competentiedeling.

De zorgcoördinatoren volg(d)en diverse nascholingen om zich in hun specifieke opdracht te bekwamen. Ook via de GON-begeleiders (geïntegreerd onderwijs) en de externe therapeuten of schoolbegeleiders komt expertise op vlak van zorg de school binnen.

Het overlegplatform zorg op het niveau van de scholengemeenschap schept kansen voor de zorgcoördinatoren van de verschillende scholen om gezamenlijk aandachtspunten uit te diepen en om hun deskundigheid te delen en te verhogen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het dagelijkse beleid van de school ligt in handen van een ervaren directeur, die met veel toewijding en passie het schoolleven in goede banen leidt. Hij ziet het als zijn belangrijkste taken om erover te waken dat iedereen graag naar school komt, de nodige ondersteuning krijgt en dat de kinderen goed onderwijs krijgen.

Typend voor de directeur is zijn mensontmoetende aanpak in de manier waarop hij de school leidt. Hij is erg bereikbaar en zichtbaar aanwezig op beide vestigingsplaatsen. De leerkrachten waarderen zijn inzet en ervaren hem als een goede organisator die eerlijk en rechtvaardig is. Ze meten hem eveneens kwaliteiten toe als luisterend, bemiddelend, open, hardwerkend en sociaal bewogen. De directeur op zijn beurt waardeert zijn personeel omwille van hun gedrevenheid en inzet voor de school. Hij expliciteert dat hij de leerkrachten erkent om wie ze zijn en niet enkel vanwege hun competenties. Hij acht het belangrijk dat leerkrachten de kans krijgen om te groeien en hun talenten benut worden. De sfeer in de school wordt omschreven als zeer collegiaal en warm, als één grote familie. Het valt ook de onderwijsinspectie op hoe groot de samenhang in deze school is. Alle teamleden stralen hun enthousiasme uit en zijn erg begaan met de hele schoolwerking. Dit verdient een dikke pluim!

Een kernteam, bestaande uit de directeur, de zorgcoördinatoren van beide onderwijsniveaus en een leerkracht, behartigt mee het dagelijkse beleid van de school. Bij bepaalde onderwijskundige items zoekt dit kernteam mee naar aanzetten of concrete initiatieven om de schoolwerking verder uit te bouwen. Tevens vormen de leden van het kernteam de brugfunctie tussen de directeur en het team.

De directeur is geïnteresseerd in wat er op de klasvloer gebeurt en zoekt bij problemen mee naar gepaste oplossingen. Tevens weet hij het engagement van de leerkrachten te waarderen en draagt zo bij tot de goede en warme sfeer die in deze school heerst. Hij tracht op de hoogte te blijven van wat er leeft bij de leerkrachten en binnen de werking van elke klasgroep. Dit doet hij onder meer via informele gesprekken, functioneringsgesprekken en vele doorloopbezoeken. Formele klasbezoeken gevolgd door een evaluatiegesprek gebeurt bij de tijdelijke leerkrachten.

De directeur acht het vanzelfsprekend dat gemaakte afspraken nageleefd worden en zal de teamleden er ook op attenderen indien hij vaststelt dat dit niet zo is. Hij vertrouwt erg op de verantwoordelijkheidszin van alle teamleden. Onder meer het regelmatig nakijken van planningsdocumenten kan de directeur helpen om na te gaan of de gemaakte afspraken effectief door iedereen gevolgd worden.

De directeur plant samen met zijn team de prioriteiten op korte en langere termijn, rekening houdend met de noden binnen de school, de prioriteiten van de scholengemeenschap en vernieuwingen binnen het onderwijs. Het valt op dat er een veelheid aan prioriteiten geprogrammeerd staat. Ook leerkrachten beamen dit. Dit jaar staan onder meer de introductie van het nieuwe leerplan, meervoudige intelligentie, coöperatief leren, handelingsgericht werken en de evaluatie van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek op het programma.

De directeur zorgt voor een vlotte schoolorganisatie. Hij stelt zich bereikbaar op en hecht veel belang aan goede relaties en vertrouwen met alle schoolparticipanten. De vlotte samenwerking met het schoolbestuur ervaart de directeur als een grote meerwaarde.

Visieontwikkeling De school profileert zich als een kindvriendelijke en open buurtschool waar iedereen welkom is. Ze vertoont een grote verbondenheid met de lokale gemeenschap. Ze staat tevens bekend als een zorgzame school waar welbevinden hoog in het vaandel staat en als een hedendaagse school met oog voor goed onderwijs en traditionele waarden. De teamleden streven ernaar om authentiek te zijn en waar te maken wat ze beloven.

De visie van 'Het Katholiek Onderwijs Vlaanderen' werd, samen met de actieve inbreng van de teamleden en de pedagogisch begeleider, vertaald naar een schoolspecifieke visie. In deze visie legt het schoolteam een duidelijke focus op zes kernwaarden namelijk: een portret van onze school, er 'zijn' voor de kinderen, oog voor het individuele kind, goed onderwijs dat zin geeft, een hecht team dat zorgt voor structuur en een lage drempel naar ouders. Het pedagogisch project loopt als een rode draad doorheen de schoolwerking. Vernieuwingen worden dan ook steeds gekaderd binnen deze schoolvisie. Het team voelt zich samen verantwoordelijk om de visie van de school waar te maken vanuit een gelijkgerichte werking. Het is opvallend hoe teamleden samen hun schouders onder de schoolwerking zetten. Het team draagt de schoolvisie uit in haar zijn, maar ook in haar communicatie met de buitenwereld.

Besluitvorming De interne communicatie- en overlegstructuren verlopen doelgericht en leiden tot een participatieve besluitvorming. Illustratief hiervoor zijn de personeelsvergaderingen, de postvakjes voor de leerkrachten en het mailverkeer. De maandelijkse personeelsvergaderingen zijn intense overlegmomenten voor het team. De directeur stelt de agenda op die vooraf aan het team bezorgd wordt. Elke leerkracht kan agendapunten toevoegen. De leerkrachten waarderen het democratische verloop bij de besluitvorming. Ze geven aan dat ze inspraak krijgen, maar dat de directeur ook knopen durft doorhakken. Van de personeelsvergaderingen wordt een verslag gemaakt, zodat alle betrokkenen op de hoogte zijn.

De kleinschaligheid van de school bevordert in sterke mate het veelvuldige (formeel en informeel) overleg tussen teamleden en draagt ertoe bij dat zowat alle teamleden nauw betrokken zijn bij elkaars werk. Mede hierdoor is het draagvlak voor verandering en ontwikkeling groot.

In de school fungeren ook verschillende organisatorische werkgroepen die het mandaat hebben om aspecten van de schoolwerking verder uit te diepen.

Kwaliteitszorg De school zet belangrijke stappen om haar kwaliteit systematisch te onderzoeken en te bewaken. Ze hanteert daarvoor verschillende outputgegevens. Ze verzamelt de resultaten op interne en schooloverstijgende toetsen, analyseert ze en stuurt indien nodig bij. Illustratief hiervoor zijn de acties die genomen werden om metend rekenen en taalbeschouwing te versterken. De schoolleiding borgt wat goed is en stuurt bij waar nodig. Prioriteiten vloeien voort uit de evaluaties.

Binnen haar kwaliteitszorg werkt de school vaak via de kwaliteitscirkel. Toch vormt het een aandachtspunt om deze ook toe te passen bij de uitwerking van de leergebieden. Dit zal de school toelaten om een volledige, doelgerichte implementatie te bewerkstelligen waarbij visievorming, het maken van afspraken, opvolging en coaching centraal staan.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De teamleden zorgen voor een klasklimaat en een -inrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. De leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. Ze hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen in sterke mate bevorderen. De teamleden houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.

De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Daar waar het kan stemt het team zijn beleid af op dat van de scholengemeenschap.

De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie.

Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen het zorg- en het gelijke onderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden leveren in beide afdelingen inspanningen om een doelgericht, evenwichtig en gedifferentieerd aanbod na te streven/te bereiken voor het leergebied Nederlands.
- Via de thematische werking, de krachtige speelleeromgeving en een stimulerende onderwijsstijl stimuleren de kleuteronderwijzers de taalontwikkeling van de kleuters. Duidelijke afspraken ondersteunen de continuïteit en de gradatie.
- De onderwijzers leveren heel wat inspanningen om het lezen bij de kinderen te stimuleren en leggen hierbij een accent op het leesplezier.
- De teamleden sturen op basis van outputgegevens het aanbod voor Nederlands bij.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Alle teamleden zorgen voor een warm en veilig klasklimaat dat bijdraagt tot het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen.
- Binnen de leerbegeleiding zorgen twee gedreven en deskundige zorgcoördinatoren voor een zeer degelijke zorgwerking op school-, leerkracht-, en leerlingenniveau.
- Het transparante zorgbeleidsplan vormt een duidelijk referentiekader om de leerbegeleiding verder gestalte te geven en dit vanuit een breed gedragen visie.
- De leerkrachten nemen hun rol als eerstelijnsverantwoordelijke plichtsbewust op vanuit een duidelijk geïmplementeerde visie. In alle klassen is de brede basiszorg verzekerd en krijgen kinderen door het aanbieden van diverse differentiatiemogelijkheden een aanbod op maat.
- Het leiderschap bevordert de professionaliteit van de teamleden door nascholingen te organiseren in functie van de prioriteiten en door de teamleden te stimuleren om deel te nemen aan individuele vormingen. De initiatieven aangereikt door de scholengemeenschap verhogen eveneens de professionaliteit van de leerkrachten.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam wordt aangestuurd door een ervaren directeur die met veel toewijding en passie het schoolleven in goede banen leidt en een groot hart heeft voor de school.
- Het beleid kan rekenen op de grote inzet en de verantwoordelijkheidszin van alle teamleden om vanuit een collegiale houding de onderwijskwaliteit steeds verder te optimaliseren en elkaar te helpen.
- De school typeert zich door een grote verbondenheid en samenhangigheid tussen alle schoolparticipanten.
- Het team beschikt over een grote gezamenlijke doelgerichtheid vanuit visieontwikkeling en een open overleg- en professionaliseringscultuur.
- Het team benut de outputresultaten om zicht te krijgen op meerdere aspecten van de kwaliteit van de schoolwerking en om verbeterpunten bij te sturen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden van beide afdelingen kunnen de bestaande planningsdocumenten kritisch analyseren en herleiden tot functionele instrumenten voor de bewaking en de bijsturing van het onderwijsaanbod.
- In de lagere afdeling kunnen de teamleden verder investeren in de uitbouw van krachtige leeromgevingen met aandacht voor interactieve, gevarieerde en coöperatieve werkvormen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De zorgcoördinatoren kunnen de vele documenten verenigen tot een functioneel document, waarbij de concrete hulpvraag en de afgesproken zorginitiatieven transparant in kaart worden ondergebracht, zodat de totaliteit van het hulpverleningsproces duidelijk is voor alle betrokkenen.
- Bij de observaties kan het kleuterteam relevante leeftijdsgebonden leerplandoelen koppelen aan het in kaart brengen van de ontwikkeling van de kleuters.

Wat betreft het algemeen beleid

- Bij het gefaseerd uitwerken van onderwijskundige prioriteiten kan het beleid de nodige aandacht besteden aan visieontwikkeling, het maken van duidelijke afspraken, coaching en opvolging.
- Het beleid kan de hoeveelheid aan prioriteiten bewaken, zodat het een haalbare kaart blijft voor iedereen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam moet vanuit de visie van het leerplan een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod realiseren voor het leergebied muzische vorming om zo te voldoen aan haar maatschappelijke opdracht.
- De school moet maatregelen nemen om de organisatie van de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving te verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
  - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.
  - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.
- voor de **erkenningvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **19-09-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **overige erkenningvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde SCHOOFS de inspecteur-verslaggever	Freddy GOORTS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	